

Juryrapport Excellente Scholen 2015

Latasteschool (so), Horn

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (so)
00UT-0 Latasteschool (speciaal onderwijs)
Horn

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Dhr. Ton Mestrom
Telefoonnummer	(0475) 58 17 07
Emailadres	anthonius.mestrom@aloysiusstichting.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

Nadat we de erkenning en waardering hebben gekregen middels het predicaat Excellente School 2014, willen we met deze aanmelding laten zien hoe we de uitdaging zijn aangaan om ons verder te ontwikkelen.

Afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan taal en rekenen. Middels de po-planner en het gebruik van onder andere het directe instructiemodel (DIM) en de methodiek M4TH zijn de opbrengsten verbeterd. Tijdens het maken van analyses en het evalueren kwam naar voren dat andere aspecten ook essentieel zijn. Daarom zijn we dit jaar gestart met leren leren. Daarnaast wordt er meer aandacht besteed aan de inzet van ICT.

Behalve voor de didactische ontwikkeling van kinderen is het essentieel dat er ook aandacht is voor de andere ontwikkelingsgebieden.

Er wordt op onze school al veel aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Wij zijn echter van mening dat het steeds beter kan. Daarom zijn we gestart met de methodiek PBS (Positive Behavior Support) en gaan binnenkort starten met een traject over pedagogische tact.

Op de lichamelijke ontwikkeling wordt steeds verder geïnvesteerd. Er is aandacht voor gezonde voeding. Door het zelf groenten kweken in de schooltuin en door de kooklessen leren kinderen wat gezond is en hoe het smaakt.

Tevens is er veel aandacht voor gezond bewegen. Er is in samenwerking met het ziekenhuis een groep opgestart voor kinderen met obesitas. Veel bewegen wordt gestimuleerd door het speelbos. Leerlingen in groep 8 trainen voor een hardloopwedstrijd.

Bij de overstap naar het vervolgonderwijs moeten kinderen zich zo zelfstandig mogelijk weten te redden. Daarom zijn we gestart met een project zelfredzaamheid, in samenwerking met de ergotherapeut. Een onderdeel hiervan is het aanleren van verkeersdeelname.

Omdat techniek een belangrijk vak is met het oog op de toekomst voor onze leerlingen hebben we het vak techniek geïntroduceerd in de school. Dit wordt gegeven tijdens aparte lessen, maar ook tijdens de projectlessen. In deze lessen is ook extra aandacht voor bijvoorbeeld muziek en toneel. We willen dit alles graag bereiken in samenwerking met ouders. We zijn momenteel bezig om te onderzoeken hoe we de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie nog verder kunnen vergroten.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft de Latasteschool het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

De Latasteschool profileert zich als een school die leren heel belangrijk vindt, waarbij ICT en de leerlijn leren leren nu worden ingezet om de resultaten verder te verbeteren en leerlingen vaardigheden te leren voor een goede werkhouding.

Tevens ligt het accent op de sociaal-emotionele ontwikkeling, de sociale vaardigheden van kinderen en hun zelfredzaamheid.

Op de Latasteschool wordt veel aandacht besteed aan een gezonde leefstijl middels gezonde voeding en bewegen.

De Latasteschool is een school voor speciaal onderwijs in een regio waar krimp en een vereveningsopdracht gelden. Door de kwaliteit van de school steeds verder te verbeteren en vraaggestuurd te werken weet de Latasteschool het leerlingenaantal nog te stabiliseren.

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Deze aanpak is schoolbreed en geldt voor alle leerlingen.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

Door op al deze ontwikkelingsgebieden het optimale uit kinderen te halen, bereiden we hen zo goed mogelijk voor op vervolgonderwijs, de maatschappij en hun toekomst.

Doelgroep

Alle leerlingen op de Latasteschool vormen de doelgroep voor dit excellentieprofiel.

Deze doelgroep ontwikkelt zich niet vanzelf, maar heeft daarvoor de zorg en ondersteuning nodig van leerkrachten, ouders en andere professionals.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Bij leren leren wordt opbrengstgericht gewerkt via het 4D-model (data, duiden, doelen, doen).

Bij de inzet van ICT wordt veel gewerkt met QR-codes.

Via de methodiek PBS wordt gewerkt aan sociale vaardigheden en gedrag.

Om de zelfredzaamheid te vergroten wordt samengewerkt tussen ouders, ergotherapeut en school.

Om verkeersdeelname te bevorderen wordt deelgenomen aan het verkeersexamen.

Om de gezonde leefstijl bij de kinderen te bevorderen wordt er zelf groente gekweekt in de schooltuin, samen gekookt en gegeten en veel aandacht besteed aan extra bewegen.

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie worden verder verbeterd door onderzoek en interventies.

Bij al deze aanpakken is (het handelen van) de leerkracht essentieel!

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

Opbrengstgericht werken, 4D-model van de CED-Groep: op basis van data en de analyses hiervan worden doelen gesteld. Bij het uitvoeren hiervan zijn houding en vaardigheden van de leerkracht belangrijk.

PBS (Positive Behavior Support): door op een positieve manier de leerlingen het gewenste gedrag aan te leren. Door middel van interventies ervoor te zorgen dat deze aanpak voor zo veel mogelijk leerlingen werkt.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

Op dit moment wordt er nog volop gewerkt om de doelstellingen te realiseren.

Borging

Evaluëren en bijstellen (PDCA-cyclus: Plan, Do, Check, Act).

Het team is gezamenlijk verantwoordelijk en leden spreken elkaar aan op het nakomen van afspraken.

Opbrengstgericht werken is een methodiek die nu wordt ingezet om de resultaten van leren leren te verbeteren en zal volgend jaar worden ingezet voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Als vervolg op PBS, dat meer op de leerling is gericht, gaan we binnenkort starten met

pedagogische tact. Dit heeft meer betrekking op de houding en vaardigheden van de leerkracht.

Evaluatie

Tijdens teambijeenkomsten en overleggen wordt de aanpak steeds geëvalueerd.

Op de woensdagmiddagen wordt iedere week tijd ingeruimd om bij deze thema's stil te staan en deze met elkaar te evalueren en eventueel bij te stellen.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

- Leren leren koppelen aan de executieve functies.
- Verdere inzet van ICT.
- De expertise op het gebied van bewegen inzetten bij nieuwe doelgroep (Mythyl).
- Zelfredzaamheid verder uitwerken middels thema-avonden voor ouders en scholing voor leerkrachten.
- Resultaten verbeteren voor begrijpend lezen.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

Er is een breed draagvlak voor constante verbetering en ontwikkeling binnen de school.

Het team wordt uitgedaagd om mee te denken over ontwikkelingen en de aanpak hiervan.

Studiedagen worden aan de hand van deze thema's ingericht.

Leerkrachten volgen scholing en delen deze kennis met collega's en begeleiden hen bij het toepassen van deze kennis.

Erkenning van buiten de school

Veel (keten)partners en andere scholen zijn geïnteresseerd in onze manier van werken. Regelmatig krijgen wij deze mensen op bezoek. Van hun feedback kunnen wij leren.

Wij werken veel samen met externen, zowel organisaties als collega's van andere scholen. Van en met elkaar leren staat daarbij voorop.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op maandag 19 oktober 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Context van de school

De Latasteschool biedt speciaal onderwijs (cluster 4) voor leerlingen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Er stonden op de laatste teldatum 135 leerlingen ingeschreven op de school. De leerlingen zijn afkomstig uit de wijde omtrek, van wie de meesten uit Leudal, Roermond en Maasgouw. Een klein deel van de leerlingen komt van het nabij gelegen behandelinstituut. De school staat in een regio waar krimp en een vereveningsopdracht gelden. Hierdoor staat de huidige positieve ontwikkeling van het leerlingenaantal onder druk.

De Latasteschool is een van de scholen onder beheer van de Aloysius Stichting. Deze stichting heeft een veelheid aan scholen voor speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs onder haar beheer. De ontwikkeling van de school vindt plaats binnen kaders van het beleid van de stichting vanuit een duidelijke opvatting over de maatschappelijke taak van het speciaal onderwijs.

De school is ondergebracht in een ruim opgezet gebouw met een flink speelplein en een daarachter liggend speelbos. Dit bos is speciaal ingericht om het lichamelijk bezig zijn van de leerlingen te bevorderen en de verschillende kinderen een bij hun problematiek passende speelomgeving te geven.

Vorig jaar was de directeur door privéomstandigheden enige tijd afwezig. Inmiddels is duidelijk dat hij niet terugkeert in deze functie. Een collega-directeur is benoemd als bovenschools directeur en

verzorgt de aansturing van twee scholen. De afwezigheid gedurende langere tijd van de directeur vormde geen bedreiging voor de continuïteit van het onderwijs. Dit was te danken aan de opstelling en de inzet van het team.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

In het excellentieprofiel profileert de school zich met de opvatting dat er een opdracht ligt om aan alle ontwikkelingsgebieden van de leerling, het schoolse leren, de sociaal-emotionele en de lichamelijke ontwikkeling ondersteuning en sturing te bieden. Hierbij zet de school ICT en de leerlijn leren leren in om de resultaten verder te verbeteren en leerlingen vaardigheden te leren voor een goede werkhouding. Tevens richt de school zich op de ontwikkeling van sociale vaardigheden en zelfredzaamheid. Voor de lichamelijke ontwikkeling leert de school de leerlingen een gezonde leefstijl aan via aandacht voor gezonde voeding en het benadrukken van het belang van bewegen.

Daarmee richt de school zich in het excellentieprofiel op een breed scala van voor de leerlingen relevante onderwerpen. Het team doet er alles aan tegemoet te komen aan de ervaren maatschappelijke opdracht aan het speciaal onderwijs, om speciale leerlingen voor te bereiden op het vervolgonderwijs en een zo zelfstandig mogelijk bestaan in de samenleving. Deze opdracht krijgt binnen de school gestalte met inzet van orthodoxe en minder orthodoxe middelen en aanpakken als PBS en PAD (programma alternatieve denktherapieën) in samenhang, psycho-educatie, ergotherapie, bewegen en voedingsleer. Het team doet dat in nauwe samenwerking met de ouders, waarbij de teamleden de ouders meenemen in het proces en hen daar mede verantwoordelijk voor maken. De leerkrachten nemen de ouders als ervaringsdeskundige zeer serieus en betrekken hen bij alle belangrijke beslissingen over de weg die de leerling binnen de school aflegt.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

Vanuit een sterke basis is de school in staat om direct te reageren op vragen die op de school afkomen. In die zin werkt de school vraaggestuurd. Zo is de implementatie van de leerlijn leren leren gerealiseerd en de introductie van PBS tot stand gekomen. Door nieuwe thema's onder te brengen in een projectorganisatie, is de voortgang gegarandeerd. Dat geldt ook voor de regelmatige reflectie op de behaalde resultaten. Nieuw ontwikkelde antwoorden op vragen die de school bereiken, maakt het team, als de beoogde resultaten zijn behaald, tot onderdeel van het aanbod van de school. Daarbij maakt de school ook goed gebruik van het aanbod van ketenpartners. De school weet dat wat deze partners te bieden hebben, goed te integreren in haar aanbod. Met de inzet van de projectorganisatie zorgt de school ervoor dat voor elk thema dat zij nader uitwerkt een weloverwogen aanpak beschikbaar is en dat dit planmatig wordt uitgevoerd. Reeds bestaande methodiek, bijvoorbeeld PAD, wordt voortdurend kritisch gevolgd en na evaluatie aangevuld met andere methodes, zoals PBS, om leer- en opvoedingstrajecten te verdiepen. De PBS voor positieve bekrachtiging van het gewenste gedrag en het PAD-programma voor het leren verwoorden van emoties. Zo wordt steeds gezocht naar meer ingangen om de leerling te benaderen, op sociaal-emotioneel gebied, op leergebied en op het terrein van bewegen. De samenhang tussen de vele ontwikkelingsgebieden komt tot stand door intensief overleg van de leerkrachten en andere disciplines.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen. De vraaggestuurde opstelling nodigt uit tot nieuwe en soms onorthodoxe oplossingen voor vragen die op de school afkomen. De directie nodigt de leerkrachten hier nadrukkelijk toe uit. Dit heeft mede het effect dat leerkrachten zichzelf ontwikkelen en hun verworven kennis kunnen delen met collega's. Het team krijgt daar veel ruimte voor. Op deze manier is de introductie van PBS op school tot stand gekomen.

Met de invoering van de leerlijn leren leren richt de ontwikkeling zich de komende periode op het onderzoeken of de school het effect van de leerhouding nog beter kan benutten voor het behalen van resultaten. Hiermee verbonden is de ontwikkeling om de leerling nog meer eigenaar van zijn eigen ontwikkeling te maken. Als uitwerking hiervan gaat de school experimenteren met het laten nakijken van het werk door de leerling zelf.

Voor het ICT-gebruik richt de ontwikkeling zich de komende jaren op de inzet van iPads en het gebruik van QR-codes ter ondersteuning van het onderwijsleerproces.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

Op school- en stichtingsniveau worden de kwaliteiten van de school nadrukkelijk onderkend. Niet alleen het team is tevreden met wat is bereikt en met het niveau waarop het onderwijs gestalte krijgt. Ook het bestuur onderkent het voorloperkarakter van de school en maakt hier gebruik van. Zo heeft het bestuur de Latasteschool onder andere ingezet bij de introductie van de po-planner waarmee de ontwikkeling van de leerlingen op school wordt gevolgd en keuzes worden gemaakt voor het onderwijsaanbod in de komende periode. Ook het samenwerkingsverband waarbij de school is aangesloten, heeft sterk kunnen profiteren van wat de school te bieden heeft. Er wordt de komende tijd veel initiatief gevraagd van de directie om de juiste positie in het verband te kunnen innemen om het Passend Onderwijs nog beter vorm te geven en meer te profiteren van elkaars expertise.

Ook de ouders onderkennen de kwaliteit van de school. In het gesprek van de jury weten de ouders dit met veel voorbeelden te illustreren. Zoals de ondersteuning van ouders bij toelatings- of terugplaatsingstrajecten en het verkrijgen van extra hulp buiten de school. De grote inzet van de teamleden, en de deskundigheid en openheid waarmee de school werkt, worden diverse keren benoemd.

Dat de school snel bereid is mee te werken als externen een beroep op het team doen, onderstreept de stevige basis van waaruit de school functioneert. Ook extern doet men regelmatig een beroep op de school vanuit het besef dat zij iets extra's te bieden heeft. Zo heeft een collega-bestuur in het kader van de ontwikkeling van een benchmarkinstrument voor het speciaal onderwijs ook een beroep op de school gedaan om de onderwijskwaliteit te vergelijken.

De school heeft de indruk dat de toekenning van het predicaat Excellente School ouders in positieve zin beïnvloedt bij de keuze voor de Latasteschool.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van de Latasteschool herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat de Latasteschool haar kennis en ervaring deelt met derden.

Samengevat komt de jury tot de conclusie dat de excellentie van de school zowel intern als extern wordt erkend.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

Naar het oordeel van de jury is het excellentieprofiel van de school toekomstbestendig. In het rapport naar aanleiding van het laatst uitgevoerde kwaliteitsonderzoek onderstreept de inspectie het belang van het documenteren van zaken die te maken hebben met het functioneren van de school. Dit in het kader van zowel de verantwoording als de kwaliteitsbewaking. Deze aanbeveling heeft de school ter harte genomen. Zo zijn er handleidingen opgesteld voor onder andere het gebruik van PBS, MATH en leren leren, als onderdelen van het aanbod van de school. Daarenboven heeft de school een leerkracht vrijgemaakt om nieuwe leerkrachten te begeleiden, zodat onder meer de inzet van het nieuwe personeel overeenkomstig de vastgelegde afspraken plaatsvindt. Deze manier van werken zet het team de komende periode voort voor alle resultaten die ze met de ontwikkeling van nieuwe thema's bereikt. De borging is een vast onderdeel geworden van het werken binnen projectteams. Binnen deze teams zijn een groot enthousiasme herkenbaar en een gedrevenheid om vanuit de betrokkenheid bij de leerlingen met hun heel speciale hulpvragen nog

beter te presteren. Hierbij weten de teamleden tot goede samenwerking te komen. Dat maakt een stevig team dat een krachtige basis vormt voor borging van de goede onderwijspraktijk en openstaat voor nieuwe ontwikkelingen. De afwezigheid van de directeur gedurende een langere periode illustreert de kracht van dit team en vormt een garantie voor de continuïteit van alle facetten van het onderwijs dat op de school gestalte krijgt.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft de Latasteschool de volgende toelichting bij haar resultaten.

Vanaf dit jaar wordt er gewerkt met een bestendingsmonitor. Deze is ontwikkeld door de Aloysius Stichting en zal nog beter inzicht verschaffen in de bestending van de uitgestroomde leerlingen.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

Op het gebied van leren leren. Door middel van opbrengstgericht werken in 4D, waarbij we de leerlijn leren leren als leidraad nemen, verbeteren de vaardigheden van de leerlingen op dit gebied. De werkhouding verbetert. De leerkracht en leerkrachtaardigheden zijn daarbij heel belangrijk. Door de inzet van ICT bij zowel de kernvakken als de andere vakken zijn de resultaten goed. Ieder kind heeft een iPad, die op verschillende manieren kan worden ingezet. De leerkrachten gebruiken onder andere QR-codes. Deze zijn door hen zelf ontwikkeld en deze worden gedeeld met andere scholen.

Dit jaar is gestart met het vak techniek. Er zijn materialen aangeschaft (Techniek Torens) en er is een leerkracht vrijgeroosterd om deze te implementeren. Leerkrachten worden geschoold om deze lessen volgend schooljaar zelf te gaan geven.

Techniek wordt ook ingezet tijdens de projectmiddag. Tijdens deze middag kiezen leerlingen een activiteit, zoals koken, dansen, toneel, muziek, mountainbiken, booglampen en creatief.

Leerkrachten begeleiden deze activiteiten op basis van hun kwaliteiten.

Op het gebied van gedrag zijn goede resultaten geboekt. We werken daarbij volgens de principes van PBS. Er wordt gewerkt met gedragsverwachtingen en een beloningssysteem. Het team heeft vastgesteld welk gedrag niet getolereerd wordt en welke consequenties daar tegenover staan. Er wordt nagegaan voor welke kinderen dit niet voldoende is (er worden data verzameld) en welke interventies zij nodig hebben. Het inzetten van deze interventies wordt gemeten.

We zien door de inzet van deze methodiek dat er een positievere sfeer is, er minder interventies nodig zijn en dat negatief gedrag minder voorkomt. Een andere positieve uitwerking is dat je als team het gedrag meer bespreekbaar maakt en dat je elkaar aanspreekt op de afspraken die je met elkaar hebt gemaakt.

Bij PBS wordt gekeken naar het gedrag van de leerlingen. Binnenkort wordt gestart met pedagogische tact, wat vooral insteekt op de vaardigheden en houding van de leerkracht.

Op het gebied van vorming willen we de leerlingen een gezonde leefstijl aanleren.

Aandacht voor gezonde voeding door zelf groenten te kweken in de schooltuin en door kooklessen (in de klas en tijdens projectmiddag). Leerlingen zijn bewuster van wat ze eten.

Veel aandacht voor bewegen. Voor leerlingen met (aanleg voor) obesitas worden extra bewegingsactiviteiten georganiseerd en is er extra aandacht voor gezond eten. Dit wordt gedaan in samenspraak met de schoolarts en het ziekenhuis.

Alle leerlingen bewegen meer in het speelbos. Er zijn veel meer speel- en bewegingsmogelijkheden dan voorheen. Gedurende het schooljaar worden diverse clinics gegeven, zoals judo en klimmen.

Groep 8 traint via een schema voor een hardlooptwedstrijd van 5 km.

Door al deze extra aandacht voor bewegen zitten kinderen lekkerder in hun vel en zijn de motoriek en ook andere aspecten zoals doorzettingsvermogen bij kinderen verbeterd.

Om de zelfredzaamheid bij kinderen te vergroten, zijn we gestart met een project (in eerste instantie bij de schoolverlaters/groep 8). De ergotherapeut brengt samen met ouders en leerkracht in kaart hoe de beginsituatie is en samen met de leerling worden er hulpvragen geformuleerd.

Deze worden opgepakt door ouders, ergotherapeut en school. Op school wordt er bijvoorbeeld veel aandacht besteed aan plannen, agendagebruik en huiswerk maken. Maar ook wordt er ingezet op het zelfstandig fietsen in het verkeer. Er zal (voor het eerst) worden deelgenomen aan het verkeersexamen. Hiervoor wordt van tevoren volop geoefend.

Al deze resultaten worden geboekt door inzet van het team. Zij worden daarin ondersteund door diverse disciplines binnen de school. Hierdoor kan er steeds een antwoord worden gegeven op wat een kind nodig heeft en is er sprake van maatwerk.

Door de samenwerking.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding de volgende omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

Mede door de invoering van passend onderwijs verandert de doelgroep. Problematieken bij kinderen worden heftiger. De zorg- en ondersteuningsbehoeften worden groter.

Door het multidisciplinaire karakter van onze school kunnen wij in blijven spelen op deze behoeften.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

Er wordt gewerkt met een breed aanbod.

Het aanbod wordt afgestemd op de leerling. Er wordt gewerkt met de po-planner, waarbij voor de kernvakken het aanbod wordt gepland richting de uitstroombestemming (arrangementen). Er wordt gewerkt met een schoolstandaard.

In het OPP (ontwikkelingsperspectiefplan) worden voor iedere leerling de onderwijsbehoeften beschreven.

Het aanbod wordt afgestemd op deze behoeften.

Er wordt binnen de school gewerkt via de PDCA-cyclus. Nadat het plan is opgesteld, wordt het uitgevoerd. Dit wordt geregeld geëvalueerd en bijgesteld.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Goed**

Er wordt cyclisch en opbrengstgericht gewerkt.

De gegevens worden verzameld (bijvoorbeeld Cito, methodegebonden toetsen, observaties). Deze gegevens worden geanalyseerd. Er worden doelen geformuleerd en er wordt bepaald hoe die doelen bereikt kunnen worden. Wat dient er eventueel meer of anders aangeboden te worden (intensief of gevorderd arrangement)?

Dit staat beschreven in het groepsplan en in het ontwikkelingsperspectiefplan van de leerling.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Goed**

Er wordt gewerkt met het directe instructiemodel.

Bij het geven van instructie wordt rekening gehouden met de leerstijlen van kinderen (visueel, auditief, kinestetisch en tactiel). Er wordt gewerkt met extra of verlengde instructie.

Er wordt gewerkt met drie arrangementen (basis-, intensief en gevorderd arrangement) binnen een groep.

Er wordt gedifferentieerd in tijd, instructie en verwerking.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

Er wordt gewerkt volgens PBS. Dit zorgt ervoor dat er duidelijke regels zijn (opgesteld met de leerlingen). Er wordt gewerkt met gedragsverwachtingen (positief geformuleerd). Het team maakt hierover afspraken. Iedereen kan iemand aanspreken als de afspraken niet worden nagekomen. Het leren en het zich ontwikkelen van de leerlingen zijn erg belangrijk. De leerlingen zijn eigenaar van hun eigen leren en hun eigen ontwikkeling. Zij werken aan doelen en doen succeservaringen op.

Leerlingen worden gehoord. Er wordt naar hun mening gevraagd onder andere in de leerlingenraad.

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

Er wordt gewerkt aan sociale competenties, onder andere door gebruik van de methodiek PAD (programma alternatieve denkstrategieën).

Voor pesten, agressie en geweld wordt een zerotolerancebeleid gevoerd. Indien nodig wordt er meteen opgetreden.

Door de inzet van PBS wordt ingezet op het voorkomen van incidenten. Als deze zich toch voordoen, worden deze geregistreerd, afgehandeld (consequenties) en geëvalueerd.

In het tevredenheidsonderzoek is de veiligheidsbeleving meegenomen.

Er is een vertrouwenspersoon binnen de school.

Iedereen is hiervan op de hoogte. Dit wordt ook regelmatig besproken.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

In de aanmelding geeft de school geen toelichting over gebruikt(e) instrument(en) en resultaat.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

Er wordt gewerkt via de PDCA-cyclus.

Het jaarplan wordt opgesteld via een jaarplansystematiek, waarbij het hele team wordt betrokken.

Er wordt vanuit diverse stukken informatie gehaald (denk daarbij aan koersplan van de stichting, inspectiebezoeken, tevredenheidsonderzoeken, audits, evaluatie van vorig jaarplan).

Er wordt gewerkt met een R&O-cyclus (resultaat en ontwikkeling). Hierbij geven medewerkers aan hoe zij zich verder willen ontwikkelen. Via klassenbezoeken wordt dit gemonitord.

Er wordt geregeld een audit uitgevoerd op school. Er wordt daarbij gekeken naar de domeinen beleid, organisatie, primair proces, mensen (medewerkers), partners en evaluatie.

Er wordt onder belanghebbenden jaarlijks een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit gebeurt bij medewerkers, ouders, leerlingen en (keten)partners.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
	afname		respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2013	28	7,8	7,7
Oudertevredenheid	Ja	2013	150	8,5	7,7
Leerlingtevredenheid	Ja	2013	149	8,2	7,3

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

Het gehele team is gezamenlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de school.

Er wordt samen nagegaan hoe het onderwijs verder verbeterd kan worden.

Middels projectgroepen gaat iedereen aan de slag om de verbeteringen door te voeren.

Professionalisering staat zeer hoog in het vaandel. Een groot gedeelte van de leerkrachten heeft inmiddels de master SEN afgerond of is hier nog mee bezig. Er worden andere opleidingen en cursussen gevolgd, afgestemd op de ontwikkelingen van dat moment.

Leerkrachten leren van en met elkaar.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie.

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum

De resultaten die de school met de leerlingen weet te bereiken, kunnen nog niet beoordeeld worden op basis van een landelijke norm, daar die voor dit schooltype niet beschikbaar is. De school verzamelt wel onderwijsresultaten met genormeerde toetsen, die de school afzet tegen de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen en tegen door de school zelf ontwikkelde standaarden. De ambities voor de cognitieve opbrengsten zijn gerelateerd aan die van het reguliere onderwijs. Uit die beoordeling van de opbrengsten valt af te leiden dat de resultaten boven het landelijk gemiddelde liggen voor zover daarover wel gegevens beschikbaar zijn. Binnen het bestuur zijn vergelijkingen met collega-scholen getrokken en ook die wijzen erop dat de school goed scoort op het gebied van de resultaten. Dat betekent dat de Latasteschool wat betreft de opbrengsten zeker tegemoet komt aan wat van een school als deze verwacht mag worden.

Ook op het punt van de bestending van de plaatsing van leerlingen die de school hebben verlaten, bereikt de school aansprekende resultaten, bijvoorbeeld 50 procent van de terugplaatsingen is richting regulier onderwijs met een bestendigheidsperscentage van 95 procent). Binnen het bestuur is een bestendigingsmonitor ontwikkeld waarvan de school ook gebruik maakt. De jaarlijks verzamelde gegevens benut de school ook als eventuele signalering van plaatsingen die minder gunstig uitpakken, om daar direct op te reageren.

De ontwikkeling van de leerlingen houdt de school in zicht met het leerlingvolgsysteem. De leerkrachten analyseren de hierin verzamelde gegevens en ze gebruiken deze bij de systematische toepassing van het 4D-model. Hieruit zijn ook trends af te leiden die wijzen in de richting van een minder sterk onderdeel van het onderwijsaanbod. Hierop reageert het team alert met bijvoorbeeld het implementeren van een nieuwe methode, zoals in het verleden een aantal malen is gebeurd.

Resultaten niet verplicht curriculum

De school gebruikt het lvs ook om de ontwikkeling van leerlingen te volgen op andere gebieden dan het verplichte curriculum. De leerlijn leren leren speelt een belangrijke rol en de school heeft

de ontwikkelingsstappen niet alleen in het leerlingvolgsysteem ondergebracht, maar heeft hiervoor ook een schoolstandaard ontwikkeld.

Gesteund door PBS en PAD wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen gestimuleerd. Hierin wordt veel aandacht gegeven aan de verwachtingen die leerkracht en leerling over en weer van elkaar hebben. De rol die de leerling hier vervult, versterkt ook het eigenaarschap van zijn ontwikkeling. Ook deze ontwikkeling van de leerlingen volgt het team systematisch.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De school werkt met een breed aanbod waarbij de leerkracht dit aanbod zo veel mogelijk afstemt op de individuele leerling. Daarvoor gebruikt de school de po-planner. De onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen beschrijft de leerkracht in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Via de PDCA-cyclus houdt de leerkracht in de gaten of de ontwikkeling van de leerling volgens verwachting verloopt en als dat niet het geval is, neemt hij passende maatregelen door bij te sturen.

Afgaand op de bestendigingscijfers komt de jury tot de conclusie dat de leerlingen van de school goed voorbereid de overstap richting voortgezet onderwijs maken. Deze voorbereiding gaat verder dan de strikt vakinhoudelijke. Ook op het gebied van het gedrag en houding bereidt de school de leerlingen voor op het middelbaar onderwijs. In het gesprek met de jury geven de ouders aan dat ook op het gebied van waarden en normen de school een taak ziet, wat waardevolle bagage vormt voor de leerlingen, niet alleen wanneer ze de overstap maken richting voortgezet onderwijs maar ook voor het verdere leven.

In dit verband wijst de jury op de clinics die de school organiseert. Zo maakt de jury een judoclinic mee. Niet alleen biedt deze sport de leerlingen een uitlaatklep voor hun energie, judo draagt ook bij aan het wederzijds respect en is een kennismaking met een sport die leerlingen mogelijk in hun vrije tijd kunnen gaan beoefenen.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Binnen de school werkt het team op alle niveaus cyclisch en opbrengstgericht. Voor elke leerling stelt de school een ontwikkelingsperspectief op en binnen het onderwijsleerproces volgt de leerkracht de ontwikkeling van de leerling met het leerlingvolgsysteem. Hierbij maakt de school gebruik van methodegebonden toetsen, landelijke Citotoetsen en systematische observaties. Deze gegevens analyseert de leerkracht en hij/zij trekt conclusies over de ontwikkeling die de leerling doormaakt. Ze zijn tevens een bron voor het signaleren van problemen. Dit vindt alert plaats en wordt snel gedeeld binnen het team. De analyse van de gegevens uit het volgsysteem alsmede de daaraan verbonden conclusies dragen bij aan de versterking van het integratieve beeld dat de school van de leerling heeft opgebouwd.

Didactisch handelen: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Binnen de school werken de leerkrachten met drie arrangementen, het basis-, intensieve en gevorderd arrangement. Daarnaast differentiëren de leerkrachten naar tijd, instructie en verwerking. Binnen de klassen gebruiken de leerkrachten een instructietafel waar de leerlingen in wisselende samenstelling de instructie ontvangen. De regie is vastgelegd in het groepsplan. Bij de lessen zijn de afspraken, gemaakt in het kader van de leerlijn leren leren, herkenbaar evenals de elementen van het directe instructiemodel.

Inzet van ICT-middelen ondersteunt de leerkracht bij het geven van de lessen. Tijdens het bezoek ziet de jury daarbij ook het gebruik van QR-codes.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De school kenmerkt zich door een open en veilige sfeer. Er is sprake van een respectvolle houding van teamleden naar leerlingen, ouders en naar elkaar. Tijdens het gesprek met de jury bevestigen ouders deze kenschets van het schoolklimaat. Hierbij is van betekenis dat binnen het kader van PBS leerkrachten werken met het expliciet uitspreken naar leerlingen toe van positief geformuleerde gedragsverwachtingen. De aanpak van PBS, die mede een bijdrage aan het schoolklimaat levert, hanteren de leerkrachten expliciet en planmatig. De rust die het team mede hierdoor binnen de school creëert, blijkt zich door te zetten in de thuissituatie.

Veiligheid: schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. In een school als deze vraagt de veiligheid altijd extra aandacht. De ervaring van de school is dat het betrekken van leerlingen bij beslissingen over de inrichting van het onderwijs op de school, al een belangrijke apaiserende werking blijkt te hebben die het gevoel van veiligheid versterkt. Dit principe is op de school ook toegepast bij de inrichting van het plein en het speelbos en bij het afspreken van regels voor het gebruik van deze omgevingscomponenten. Beide leeromgevingen dragen bij aan het leren rekening houden met elkaar. Daarbij is met de inrichting van zowel het speelplein als het speelbos – naast het bevorderen van de lichamelijke activiteit – beoogd om leermomenten te creëren op het gebied van het gedrag. De leerkrachten zetten daarbij ook het PAD-programma in.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De school past de PDCA-cyclus toe op alle niveaus van haar functioneren. Dat betekent op het schoolniveau dat via dit proces het team bepaalt of de verworven kwaliteit behouden blijft en of er aanleiding is over te gaan tot het uitvoeren van verbeteracties. De school is niet terughoudend in het verzamelen van zo veel mogelijk informatie om ervan verzekerd te zijn dat ze kwalitatief goed onderwijs levert. Zo neemt de school deel aan interne en externe audits en is ze actief in de benchmarkactiviteiten met collega-scholen.

Actiepunten die voortkomen uit de systematische evaluatie van het geboden onderwijs brengt de school onder in een jaarplan. Vervolgens werken projectgroepen de verschillende thema's uit en introduceren de resultaten weer binnen de school.

De school heeft een goede balans weten te vinden tussen de actiepunten voortkomend uit benchmarkactiviteiten en de verbeterpunten die voortkomen uit de dagelijkse onderwijspraktijk.

Kwaliteitscultuur: de school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Directie en team van de school vormen een lerende organisatie met een open cultuur. Het permanente streven van het team naar kwaliteitsverbetering is herkenbaar op school aanwezig. Scholing van teamleden is vanzelfsprekend. De school benut de expertise van individuele teamleden voor het belang van de school. De cohesie binnen het team is groot en vormt een stevige basis en garantie voor het bieden van goed onderwijs.

4. Conclusie van de jury

De Latasteschool bezit een goede infrastructuur en heeft veel extra ondersteuningsmogelijkheden. Die mogelijkheden worden dankzij de ondernemende houding van directie en team ten volle benut en leiden tot een meerwaarde voor de leerlingen. De schoolstandaard is hoog en ambitieus, maar wel in realiteit vastgesteld in samenspraak met de CED-Groep.

Tijdens haar bezoek treft de jury een school aan waarin vraaggestuurd werken gepaard gaat met opbrengstgericht werken, teamleden met enthousiasme voortdurend op zoek zijn naar nog betere materialen en aanpakken, zodat de leerlingen zo min mogelijk belemmeringen ondervinden van hun beperkingen. Het team paart een groot verantwoordelijkheidsgevoel aan een sterke verbondenheid. Dit verklaart voor een belangrijk deel het succes van deze school.

Het team weet de vele mogelijkheden die zich aandienen, met elkaar te verbinden om tot een beter resultaat te komen. Daarbij schroomt het team niet naast orthodoxe oplossingen ook onorthodoxe wegen te bewandelen, maar dat gebeurt altijd in het perspectief van het belang van de leerlingen.

Alles overziende is de jury van oordeel dat de Latasteschool op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School speciaal onderwijs toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod; het eigenaarschap van het aanbod ligt bij het team. Het aanbod sluit aan op de uitstroombestemmingen en bereidt, afhankelijk van het uitstrooprofiel, voor op examens, arbeid of dagbesteding. Ook de voorbereiding op wonen, vrije tijd en burgerschap maakt onderdeel uit van het onderwijsaanbod. Binnen de kaders van de wet maken leraren keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie.

De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op de vervolgbestemming. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren en ze geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken. De school realiseert voldoende onderwijstijd. Er is geen lesuitval en leerlingen verzuimen niet. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

Er is een adequaat systeem om de ontwikkeling van de leerlingen in de verschillende leeftijdsfasen en op ontwikkelingsfase relevante gebieden te volgen. Bij de start van het onderwijs stelt de school op basis van alle gegevens een ontwikkelingsperspectief op voor elke leerling. Daarnaast verzamelen de school en de leidsters/leraren systematisch informatie over de voortgang in de ontwikkeling via toetsen, observaties, leerlingenwerk, gesprekken en (zelf)rapportages.

De leraren gebruiken deze informatie om het onderwijs dagelijks en op langere termijn af te stemmen op het niveau en de ontwikkeling van de kinderen, om hiaten of voorsprongen te signaleren en te bepalen welke leerlingen extra ondersteuning, begeleiding of externe zorg nodig hebben. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau.

Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Voor elke leerling is een leraar beschikbaar die zijn/haar ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij problemen (mentor).

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit te realiseren, is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.